

Kallelse till Medeltidsrådet sammanträde 2, 2025 Centrum för Medeltidsstudier

Datum: 20 november

Tid: 15:00

Plats: sal 344, Wallenberglaboratoriet, Lilla Frescativägen 7, 114 55 Stockholm

Närvarande

Kurt Villads Jensen	Centrum för medeltidsstudier
Henrik Lagerlund	Filosofiska Institutionen
Wilhelm Ljungar	Centrum för medeltidsstudier
Claes Gejrot	Riksarkivet
Johan Berg	Kulturgeografiska institutionen
Magnus Källström	Riksantikvarieämbetet
Gwendolyne Knight Keimpema	Historiska institutionen
Carin Franzén	Institutionen för kultur och estetik
Sofia Lodén	Romanska och klassiska institutionen
Anders Bengtsson	Romanska och klassiska institutionen
Anna Kjellström	Institutionen för arkeologi och antikens kultur
Rolf Warming	Institutionen för arkeologi och antikens kultur
Pia Bengtsson Melin	Historiska museet
Lin Annerbäck	Medeltidsmuseet
Nanouschka Myrberg Burström	Institutionen för arkeologi och antikens kultur

Frånvarande

Annika Björklund	Riksarkivet
Elin Andersson	Kungl. biblioteket
Jonatan Pettersson	Institutionen för svenska och flerspråkighet
Olov Lund	Institutionen för ekonomisk historia och internationella relationer
Dag Retsö	Institutionen för ekonomisk historia och internationella relationer
Patrik Granholm	Kungl. biblioteket
Martin Neuding Skoog	Försvarshögskolan
Anthony Lappin	Romanska och klassiska institutionen
Peter Carelli	Arkeologerna, Statens historiska museer
Emmanouela Grypeou	Institutionen för etnologi, religionshistoria och

Centrum för medeltidsstudier

Olof Sundqvist	genusvetenskap Institutionen för etnologi, religionshistoria och genusvetenskap
Andreas Nordberg	Institutionen för etnologi, religionshistoria och genusvetenskap
Björn Gunnarson	Institutionen för naturgeografi
Christian Etheridge	Nationalmuseum
Martin Olin	Nationalmuseum
Andrew Cooper	Engelska institutionen
Anders André	Kungl. Vitterhetsakademien
Elisabeth Wåghäll Nivre	Institutionen för slaviska och baltiska språk, finska, nederländska och tyska

§ 1 Öppnande av sammanträdet

- Medeltidsrådet förklarades öppnat kl. 15:25 av föreståndare Kurt Villads Jensen

§ 2 Fastställande av föredragningslista

- Föredragningslistan fastställdes utan tillägg och ändringar

§ 3 Anmälan av protokoll från föregående möte

- På sida fem ska punkt 4 och 5 i Roger Andersons meddelande referera till Roger och inte Jonatan:

”- Roger medverkar i en [...]”

”- Fram till mitten av maj sitter Roger [...]”

§ 4 Sökande till medeltidsprofessuren

Nio ansökningar har inkommit och listan lästes upp av Kurt för att informera medeltidsrådet.

§ 5 Ekonomi

Inga nyheter gällande CMS ekonomi. Finansiering finns fortfarande för att stödja en konferens 2026 och det finns pengar för att behålla en sekreterare (20%) och en amanuens (10%) de kommande två åren till nästa förnyelsebeslut.

§ 6 Meddelanden

Kurt:

- 10 föredrag är anmälda till *Baltic Bloodbaths* konferensen 23-24 april 2026.
- Michael Otto vid Uppsala universitet disputerade 19 september på avhandlingen *The Mental Urbanisation of the North*.
- Fraser Miller disputerar 12 december på avhandlingen *From Swords to Plowshares: Space and the Peace of the Home in Medieval Nordic Law, c. 1150-1350*.
- Karl Lysén disputerar 22 maj.
- Elías Carballido Gonzáles var gästdoktorand vid CMS 23 september till 20 oktober.
- Jacob Langeloh kommer till institutionen för VR-projektet: "Heligt tal och politisk makt: Predikningarnas inflytande vid koncilierna i Konstanz och Basel." Finansiering med 6 504 000 kr.
- Maria Oen vid Lunds universitet har fått VR projekt för: "Porträtt av författaren som kvinna. Visuella representationer av kvinnlig litterär auktoritet under renässansen." Finansiering med 3 846 000 kr.
- John Arnold gästar Uppsala universitet 14–21 mars och kan kanske lockas till att hålla seminarium vid CMS.
- På medeltidsmastern höll Kurt i en kurs om krig och religion som fick 10 deltagare. I vår ger Inka och Margaretha en ny kurs "Medeltidens individ: Självframställning i europeisk skriftlig kultur, ca 500–1500."
- Planerna på en medalj ligger på is fram till att CMS kan hitta en sponsor. Rådet uppmanas till att tänka på potentiella donatorer.

Henrik:

- Henriks ansökan till ERC gick inte hela vägen, men han har bestämt sig för att söka igen.
- Henrik har tillsammans med Sylvain Roudaut, Erik Åkerlund och Robert Andrews publicerat boken *The Mechanization of Nature: Matter, Body, and Motion in Blasius of Parma's Physics*
- Nu går de vidare till den andra delen av projektet, vilket kommer fokusera på John Mayor, som var verksam i Paris i början av 1500-talet.
- Medeltidens status på institutionen ska det börja ges en kurs i medeltida filosofi inom blocket Teoretisk filosofi II som kommer gå under höstterminen varje år.

Claes:

Centrum för medeltidstudier

- Daniel Forsman har blivit utsedd till ny riksarkivarie och tillträder 1 mars.
- CODICUM-projektet går framåt. Fem tjänster inom projektet är förlagda i Stockholm; de två tillsatta tjänster fylls av Annika Ekman (latinist och medeltidsforskare) och Albin Larsson (IT-utvecklare för att bygga virtuellt bibliotek), för de resterande tre söker Riksarkivet i nuläget en konservator på två år samt en fotograf och en arkivarie.
- För Diplomatiets del förväntas nästa band, år 1383, publiceras 2027. Det blir Claes sista insats innan han går i pension.
- När det gäller DMS är mycket positivt på gång Västmanland del 1 kom precis ut i tryckeriet, del 2 är på gång. Närke kommer med del 1 efter jul. Bandet om Medelpad är färdigt och kommer förhoppningsvis i mars. Även Hälsingland har påbörjats. Avslutningsvis är sista delen av Uppland, Södra Roden, färdig om några år.

Johan

- Kulturgeografiska har inga medeltida projekt eller doktorander just nu.
- Boken om Örbyhus slott befinner sig i slutskedet och kommer i tryck efter årsskiftet med lite tur.
- Johan har även en bebyggelsehistorisk artikel om hur gränser förankrades i de medeltida lagstiftning av 1700-talets lantmätare. Den kommer i en festskrift vars nämn inte kan nämnas än.

Magnus

- RiViH-projektet rullar på i samarbete med Kungl. biblioteket och med finansiering från Vitterhetsakademin. Från F-samlingen finns idag 151 av 300 handskrifter publicerade på manuscripta, och ungefär en ny laddas upp per vecka. Från ATA's ämbetsarkiv är arkiv 1 och arkiv 2 båda tillgängliga på arkivsök med total 184 volymer. Projektet kommuniceras via både webinarier och ett digitalt nyhetsbrev som utkommer 4 gånger per år.
- På Runverket har Laila Kitzler Åhfeldt, skannat runstenar, bland annat alla i Gästrikland. Hon har också deltagit i ett projekt där RAÄ testat fotometrisk teknik för att läsa in inskrifter och ristningar i kyrkoputs.
- Magnus har skrivit en artikel i Fornvännen om en runsten.
- CHARM-projektet pågår på kulturarvslaboratoriet, de analyserar bläck och pigment i medeltidsfragment. Bland annat har de genomfört multispektralanalys på materialet för att se hur bläcket är sammansatt.

Gwendoline

- Fraser Miller hade under dagen sin spikning och disputerar 12/12. Han har även fått forskarstipendium för att åka till Tokyo under våren.
- Jacob Langelov börjar på institutionen i januari för ett projekt om predikningarna som hölls vid konsilierna i Konstans och Basel under den påvliga skismen.
- Andrea Franchetto har vunnit ett pris från Nordiska institutet för sin avhandling i religionshistoria.
- Ola Sundkvist och Gwendoline är representanter på International Saga Conference.
- Gwendoline har vunnit ett pris som finansierar hennes deltagande i Medeltidskongressen i Kalamazoo 2026.

Carin

- Inget nytt om medeltiden på institutionen, men äldretextseminariet fortsätter med medeltidsämnen på onsdagar.
- Anders Cullhed har publicerat boken *Kärlek 1.0. Lust och litteratur i Europa 1100–1485*.
- Thomas Götselius har publicerat boken *Författarens hand : sex kapitel ur handskriftens litteraturhistoria* som bland annat innehåller ett kapitel om medeltida munkar.

Sofia

- Institutionen har fler och fler medeltidskurser. Bland annat kommer Erika hålla i en kvällskurs om medeltida litteratur under våren.
- Sofia har börjat handleda en doktorand i Frankrike som forskar om de franska handskrifterna i medeltida Sverige.
- Sofia är snart färdig med en bok om främlingar och periferier.

Anders

- Anders och Sofia deltog förra året på konferensen *Mettre en prose, quoi qu'il en coûte! Récits brefs et genres "autres" du XIIIe au XVIe siècle* som nu blivit publicerad.
- Utöver det var Anders och Sofia under 2020 på en konferens anordnad av Courtly Litterary Society som kanske blir publicerad nu i vår.

Anna Kjellström

- Anna har en artikel på gång i för en spansk tidskrift vilken kommer ge en översikt över nordiska benreliker.
- Anna arbetar också på en artikel om Sigtunas första kyrkor och gravbefolkning tillsammans med Torun Zachrisson och Cecilia Ljung.
- Anna samarbetar också med Maja Krzewińska på Centrum för paleogenetik för att undersöka släktskap mellan individer begravda i Västerhus och Sigtuna.

Rolf

- Rolf har varit redaktör för antologin *Violence and Warfare in Social Context: Archaeological and Historical Studies* som bland annat berör medeltida fäktningsmanualer.
- Rolf mottog även ett pris från Svenskt Militärhistoriskt Bibliotek under hösten.
- Han har även deltagit i ett projekt som 3D-skannat det engelska vraket Mary Rose samt en bevarad märskorg från skandinavisk medeltid.
- Rolf deltar även i ett projekt som precis fått pengar för att berga och konservera en ammunitionsbox från Gripshunden.
- Avslutningsvis har bland annat Rolf och Kurt medverkat i boken *The Baltic Sea: A Geopolitical History*.

Pia

- Vårens nätverksträff för medeltidsmuseerna blir i Sigtuna.
- En bok har gått i tryck, stort projekt, gyllene altare "Visions of heaven and earth", kommer i december. Danska gyllene altare. Blir boksläpp i Köpenhamn i början av januari.
- Igår uppdaterades medeltida mode med 4 nya dräkter.
- Konsnäsresidens.
- Medeltidstema under hösten, mycket medeltidsfokus i programverksamheten. (se online)
- Pia och Johan Hedlund har sökt och fått kyrkoantikvarisk ersättning för projektet (när föremålen förändras i besökares öga), vad händer med föremål i olika kontexter när föremål rör sig mellan kyrkor och museer. Första utställningen 4 feb på historiska, utgår från smärtoman i förs kyrka, eldskadad från mitten av 1900-talet. Inbjudan för invigning kommer, under påsken blir det utställning i eskilstuna kyrka, föra in medeltida föremål i en "modern" kyrka. Påskmessa med medeltida föremål, vad händer?

Lin

- Utställningen *Medeltida mode* blev återinvigd med fyra nya dräkter igårkväll. Den står kvar på Historiska museet fram till nästa höstlov och går sedan på vandring till Birgittamuseet i Vadstena och Ysta klostermuseum, Fornsalen på Gotland och Glimmingehus medeltidsmuseum.
- Museet har jobbat mycket den senaste tiden med Jobbat att aktivera de arkeologiska samlingarna. Enheten har implementerat ett nytt samlingsförvaltningssystem, förhoppningsvis är även ett webbaserat gränssnitt för allmänheten snart på väg. Där ingår bland annat 3D-skannade föremål för att öka tillgängligheten.
- Medeltidsmuseet är också expertorgan i Stockholms stad, med bland annat ansvar för utlåtagen kring fornminnen.
- Museet har skrivit 26 informationsskyltar till Järvafältet.
- Forskare vid medeltidsmuseet har i ett projekt finansierat av Berit Wallenbergs stiftelse tagit 26 prover på medeltida tegel i Stockholm, finansierat, vilket bland annat visat på mycket mer import av tegel än vi tidigare trott.
- En bok med slutrapport för utgrävningen i Riddarholmskyrkan har gått till slutkorrektur. Bocksläpp går av stapeln 21 januari.
- Museet har fått pengar från Riksdagen på grund av det uppsagda lokalerna.
- Medeltidsmuseets forskningscentrum startar sin officiella verksamhet i maj 2026.

Nanouschka

- Institutionen har haft utlysning för en doktorandtjänst i numismatik med fokus på vikingatid-tidigmodern tid. Intervjuer pågår. Det blir utöver det också två öppna utlysningar i allmän arkeologi till våren.
- Nanouschkas CIVIS-kurs "The Heritage of Money" hölls i våras och ett 20-tal internationella studenter deltog.
- Det har hittats en gigantisk silverskatt nära Hörningsholm i augusti i år. Totalt innehåller den medeltida mynt. Den innehåller totalt 26 000 medeltida mynt från perioden 1100–1200, varav nästan 20 000 är gotländska.

§ 7 Medeltidsseminariet VT 2026

Lista över föredragshållare håller på att utarbetas. Förslag på intressanta ämnen och forskare kan skickas till Kurt innan årsskiftet.

Centrum för medeltidstudier

§ 8 Anmälan av uppdateringar och nya doktorander samt forskare till hemsidan

Skicka till CMS sekreterare.

§ 9 Exkursion 2026

Kurt föreslår att alla tänker och skickar in förslag för en större exkursion under våren 2026. Annars är liggande förslag från styrelsen att besöka Ringstedt eller Malbork. Kurt kommer arbeta på en preliminär budget för att se vad centrum har råd med.

§10 Konferens 2026

Målet är att anordna en CMS-konferens under 2026 med fokus på våld under medeltiden. Kurt har pratat med Anders Andrén och Vitterhetsakademin som är intresserade att bidra med finansiering och lokaler. Preliminärt datum blir då 30 september till 2 oktober i vitterhetens lokaler. CFP behöver gå ut snart, men är avhängigt om samarbetet med Vitterhetsakademin blir godkänt eller om centrum behöver söka medel från RJ.

§11 Doktoranddag 2026

Blir förmodligen mars månad, cirkulerar när vi med mera.

§12 Övriga frågor

Inga övriga frågor

Mötet avslutas.